

Γράφουν οι
Φάνης Γέρμος,
Κώστας Γκούμας

Το οικολογικό πρόβλημα της Θεσσαλίας απαιτεί λύσεις Κύριε Πρωθυπουργέ

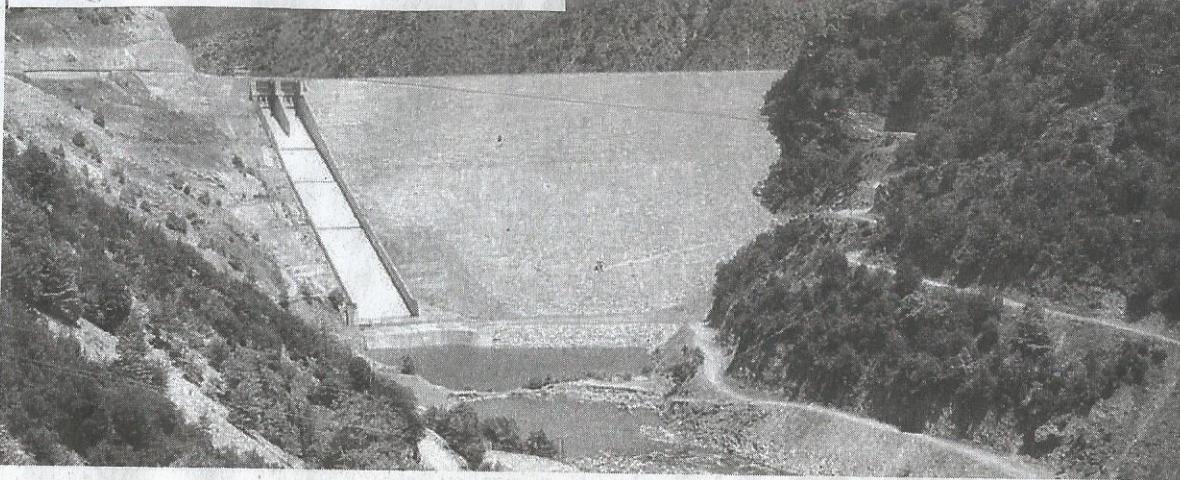
6 ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ | ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021

Ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, όπως ανακοινώθηκε, θα επισκεφθεί σήμερα Σάββατο, για λίγες ώρες, τη Θεσσαλία. Το ερώτημα είναι εάν η παρουσία του στα διάφορα έργα και οι επαφές του με τους τοπικούς παράγοντες θα του προσφέρουν τη δυνατότητα να αφουγκραστεί το μείζον θέμα για την περιοχή μας και να δεσμευτεί για την επίλυσή του.

Και αυτό κατά την άποψή μας, είναι το τεράστιο οικολογικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Θεσσαλία εξαιτίας των υδατικών ελλιπειμπάτων.

Η δραματική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες από την κάκιστη διαχείριση του υδατικού μας δυναμικού έχει καταγραφεί επιστημονικά, ενώ κατά την τελευταία δεκαετία έχει και επίσημα πλέον θεσμοθετηθεί με Υπουργικές αποφάσεις (έγκριση ΣΔΥΘ).

Όλοι πια αποδέκονται ότι οι (αναγκαστικές σε μεγάλο βαθμό, για τη στήριξη της γεωργίας) υπεραντηλήσεις από τα υδατικά αποθέματα των υπόγειων υδροφορέων απειλούν με τεράστια οικολογική καταστροφή, ενώ βιώνουμε ταυτόχρονα τη συνεχή υποβάθμιση της οικολογικής κατά-

* Η δεύτερη είναι η συγκέντρωση νερού στα ημιορεινά της Θεσσαλίας, με κατασκευή ταμιευτήρων και κλειστών αγωγών μεταφοράς νερού για διανομή τους όπου απαιτείται.

* Η τρίτη κατεύθυνση είναι η ενίσχυση του υδατικού δυναμικού της Λεκάνης Πηνειού με μεταφορά νερού από την όμορφη Λεκάνη Αχελώου μέσω του ημιεπίούς ταμιευτήρα Συκιάς και της (ήδη διανοιγμένης) σύραγγας μεταφοράς προ το Μουζάκι. Ειδικά αυτή η μεταφορά θα συμβάλει απο-

Επίσης, στον βαθμό που υπάρχει η πολιτική βιούληση και ο σεβασμός στα δικαιώματα των επόμενων γενεών, ο σχεδιασμός των αναγκαίων έργων και παρεμβάσεων θα πρέπει να προστάθει έναν δεσμευτικό χαρακτήρα, με την εκπόνηση ενός εφαρμοστικού σχεδίου (masterplan), παράλληλα με την εγκατάλειψη πρακτικών που οδηγούν σε επιλογή έργων με κριτήριο την κάλυψη τοπικιτικών και μικροπολιτικών συμφερόντων. Ακόμα και έργα αναγκαία και χρήσιμα

κύριο σκοπό να θέσει «εκτός» τα ημιτελή έργα στον Άνω Αχελώο, που εδώ και χρόνια αποτελούν ένα ιδεολογικού χαρακτήρα «αγκάθι» στην πολιτική της. Μάλιστα, η «προσπάθειά» της αυτή, επέφερε πιλήγμα ακόμη και στο υδροπλεκτρικό έργο Μεσοχώρας, αφού η πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ, ακύρωσε την αδειοδότηση του (ΑΕΠΟ) που η ίδια είχε εγκρίνει το 2017.

Το θέμα πλέον είναι εάν η Κυβέρνηση της ΝΔ και ο κ. Πρωθυπουργός έχουν

που «είμαστε υπέρ της εκτροπής Αχελώου»; ή στασιμότητα για τον τόπο μας θα συνεχιστεί, η οικολογική καταστροφή θα προστάθει μόνιμο χαρακτήρα, οι ήδη υπονομευμένες παραγωγικές δυνατότητες της Θεσσαλίας θα συρρικνωθούν στο επλαίσιο, και φυσικά οι νέοι άνθρωποι, δικαιολογημένα, θα εγκαταλείπουν τον τόπο τους.

Σημειώνουμε πως μέχρι σήμερα ο κ. Πρωθυπουργός φαίνεται να διακατέχεται από έντονες οικολογικές ευαισθησίες.

Ευκαιρία ποιοπόν αυτές οι οικολογικές του ευαισθησίες να βρουν πεδίο δημιουργικής εφαρμογής στο μείζον οικολογικό πρόβλημα της Θεσσαλίας. Ευκαιρία επίσης να αντιληφθεί ο κ. Πρωθυπουργός ότι οι γενικές εξαγγελίες για στροφή στην «πράσινη οικονομία», σε ό,τι αφορά στη Θεσσαλία δεν μπορούν να περιορίζονται στην προσέλκυση κάποιων επενδύσεων σε αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα.

Αντίθετα πρέπει να στραφούμε στην ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, που μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη της χώρας, με την προϋπόθεση να προηγηθεί η επίλυση του σοβαρού υδατικού προβλήματος

σποραδικής κατάστασης στα επιφανειακά οικοσυστήματα (λίμνες, ποταμοί), την επιτεινόμενη διάβρωση των γεωργικών εδαφών κ.ο.κ.

Παράλληλα το εξωφρενικό κόστος άρδευσης οδηγεί σε συρρίκνωση της γεωργίας με μείωση του κύκλου εργασιών καθώς υπάρχει ήδη στροφή προς χαμηλού εισοδήματος ξηρικές καλλιέργειες αντί να κινηθούμε προς υψηλής αξίας που θα αυξήσουν το εισόδημα της περιοχής και της χώρας. Η επίλυση του προβλήματος (τελείως συνοπτικά) κινείται σε τρεις παράλληλες κατευθύνσεις :

* Η πρώτη και απολύτως αναγκαία είναι ο εξορθολογισμός των καταναλώσεων νερού, κυρίως στις αρδεύσεις, με κατάλληλα μέτρα, κίνητρα και τεχνολογικές εφαρμογές για εξοικονόμησή του.

Αυτή η μεταφορά θα συρριετεί από φασιστικά και στην εξασφάλιση των αναγκαίων ποσοτήτων νερού που σταδιακά θα επανατροφοδοτήσουν τους ήδη ελλειμματικούς υπόγειους υδροφορείς, περιορίζοντας (και ελπίζουμε αποκαθιστώντας πλήρως στο μέλλον) την τεράστια οικολογική βλάβη που απειλείται από την είσοδο θαλασσινού νερού.

Όλα αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι πρακτικές μας θα βελτιωθούν και η διαχείριση του υδατικού μας πλούτου θα γίνεται με σχεδιασμό, με σεβασμό των κανόνων της επιστήμης και (κυρίως) με εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης υδάτων και τη δημιουργία ισχυρού διοικητικού μηχανισμού (στο πλαίσιο ενός αυτονόμου φορέα διαχείρισης υδάτων, με τη συμμετοχή των χρηστών).

Ακόρα κατέργα μετακλιματικού ρεύματος (όπως οδοποιία, κτιριακές υποδομές κλπ.), δεν μπορούν να συγκριθούν με αυτά των υδατικών υποδομών που προαγαφέραμε, τα οποία επηρέαζουν αποφασιστικά την οικολογική ισορροπία, την ίδια μας τη ζωή, την υγεία και φυσικά τις παραγωγικές δυνατότητες του τόπου μας (γεωργία, μεταποίηση, διατροφικό τομέα, ενέργεια κ.ο.κ.).

Πρόσφατα, σε όλα τα παραπάνω, βιώσαμε μια σημαντική περίοδο απραξίας και στασιμότητας. Η προηγούμενη Κυβέρνηση αντί για έργα ταμίευσης νερού, αντί για αναβάθμιση του τομέα διαχείρισης υδάτων, αντί για εφαρμογή πολιτικών μείωσης των καταναλώσεων κλπ., επικέντρωσε, σχεδόν αποκλειστικά, τις προσπάθειές της σε διοικητικές ενέργειες (Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων, Χωροταξικό), με

την αποτέλεσμα την αποτελεσματική πολιτική βούληση να αλλάξουν αυτή την κατάσταση.

Πρώτο βήμα στην κατεύθυνση αυτή είναι η συνειδητοποίηση του τεράστιου οικολογικού προβλήματος της Θεσσαλίας. Τότε μόνο θα αντιληφθούν ότι η Θεσσαλία δεν πάσχει, γεννικά και αόριστα, από την έλλειψη κάποιων έργων, αλλά απαιτείται ο σχεδιασμός και η ολοκληρωμένη εφαρμογή ενός προγράμματος περιορισμού των οικολογικών κινδύνων και δημιουργίας προϋποθέσεων της παραγωγικής ανασυγκρότησής της, με βάση έναν ακμαίο πρωτογενή τομέα που μπορεί να αναπτυχθεί εάν εξασφαλίσει φθηνό και καλής ποιότητας νερό.

Εάν αυτό δεν γίνει κατανοητό, εάν η πολιτική και της σημερινής Κυβέρνησης περιοριστεί σε υποσχέσεις του τύ-

που αποτελεί τροχοπέδη και έχει οδηγήσει τη Θεσσαλία στο σημερινό αδιέξοδο.

Το άλυτο έως σήμερα υδατικό – οικολογικό πρόβλημα έχει ήδη προσδιορίσει το είδος και τον χαρακτήρα των αναγκαίων επιλογών και δεν απομένει παρά μόνο η πολιτική βούληση της Κυβέρνησης, η οποία οφείλει να «συναντηθεί» με την ισχυρή θέληση του θεσσαλικού λαού, για την εφαρμογή μιας πραγματικά αναπτυξιακής πολιτικής με απόλυτα οικολογικό πρόσημο.

* Ο Φάντος Γέμτος είναι γεωπόνος, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

* Ο Κώστας Γκούμας είναι γεωπόνος, πρ. δ/ντς Εγγείων Βελτιώσεων, πρ. πρέδρος ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ.